

TVA - Modulul de e-Learning 10

DREPTUL LA DEDUCERE

Punctele principale ale cursului

Aceasta este o sinteză utilă a celor mai relevante informații din curs.

Acest curs de e-learning are la bază legislația UE cu privire la TVA, în vigoare la 1.1.2020 (valabil pentru Directiva UE privind TVA, Directiva UE privind rambursarea TVA și Regulamentul UE de punere în aplicare a Directivei privind TVA).

Acest modul este parte a unui curs mai amplu cu privire la TVA, alcătuit din următoarele unități:

- Introducere
- Teritorialitate
- Persoana impozabilă
- Operațiuni
- Locul operațiunilor impozabile
- Servicii digitale și mini-ghișeul unic (MOSS)
- Faptul generator și baza de impozitare
- Cote de TVA
- Scutiri
- **Dreptul la deducere**
- Rambursarea TVA
- Obligații

Acest curs este menit să răspundă la următoarele întrebări: „**Cine poate să deducă?, Ce se poate deduce?, Când se poate face deducerea? Unde se poate face deducerea?**”

1. Obiective de învățare

La sfârșitul acestui curs, veți ști:

- **cine poate să deducă:** numai persoanele impozabile care desfășoară operațiuni impozabile și anumite operațiuni scutite pot deduce TVA aferentă achizițiilor;
- **ce se poate deduce:** numai TVA aferentă achizițiilor se poate deduce și ajustările asupra TVA aferentă achizițiilor dedusă inițial sunt necesare pentru a reflecta schimbarea destinației de utilizare într-un termen specificat;
- **când se poate face deducerea:** dreptul de deducere ia naștere în momentul în care TVA devine exigibilă;

- faptul că combinarea operațiunilor cu și fără drept de deducere are ca rezultat **deducerea proporțională** pentru partea aferentă operațiunilor cu drept de deducere;
- cum se poate face distincția între **TVA aferentă achizițiilor deductibilă și nedeductibilă** în operațiunile scutite și impozabile și dreptul asociat de deducere a TVA aferentă achizițiilor;
- alte **limitări** ale dreptului de deducere;
- despre necesitatea de **ajustare** a deducerilor;
- cum se poate exercita dreptul de deducere prin **scădere** sau **rambursare**.

2. Definiții

Taxa aferentă achizițiilor: TVA aferentă achizițiilor reprezintă taxa datorată sau achitată de o persoană impozabilă pentru bunuri și servicii achiziționate în scopul activităților sale economice. În cazul sistemului bazat pe taxa pe valoarea adăugată netă, este important ca o persoană impozabilă să aibă dreptul de deducere a TVA aferentă achizițiilor înregistrată înainte de operațiune.

Taxa colectată: TVA pe care o persoană impozabilă o facturează clienților săi pentru bunurile și serviciile vândute reprezintă TVA colectată. Numai taxa aferentă achizițiilor poate fi dedusă.

Operațiuni taxate: operațiuni taxabile pentru care s-a impus plata TVA.

Operațiuni scutite deductibile: operațiuni scutite, cum ar fi livrarea de bunuri pentru export și livrările intracomunitare de bunuri, care dau drept de deducere a TVA aferente acestor operațiuni.

Operațiuni scutite nedeductibile: operațiuni scutite asociate anumitor activități de interes public, de ex. spitalizarea și îngrijirile medicale sau alte activități, cum ar fi jocurile de noroc și livrarea de timbre poștale, care nu conferă drept de deducere a TVA aferentă acestor operațiuni.

Persoană impozabilă: orice persoană care desfășoară în mod regulat și independent o activitate economică.

Persoane juridice neimpozabile: anumite categorii de persoane juridice, cum ar fi instituțiile publice și holdingurile fără activitate economică.

Persoană obligată la plată: persoana obligată prin lege la plata TVA către autoritățile fiscale.

Consumator final: consumatorul final al unui produs finit care suportă întreaga povară a taxei.

3. Cine poate să deducă?

- **Persoanele impozabile** care desfășoară operațiuni taxabile și anumite operațiuni scutite **pot deduce TVA** aferentă acestor operațiuni: Achiziția de bunuri sau servicii
- Achiziția de bunuri
- Importul de bunuri

Principiul TVA nete asigură că taxa este calculată numai la valoarea adăugată și că persoanele impozabile care intervin în lanțul de aprovizionare pot deduce taxa achitată pentru operațiunile anterioare.

Există **două tipuri de operațiuni scutite**:

- cele cu drept de deducere (**operațiuni taxate și operațiuni scutite deductibile**) și
- cele fără drept de deducere (**operațiuni scutite nedeductibile**).

4. Ce se poate deduce?

TVA aferentă bunurilor sau serviciilor achiziționate sau bunurilor importate de către persoana impozabilă și **utilizate pentru operațiuni taxabile poate fi dedusă**.

În cazul:

- Livrărilor de bunuri sau prestării de servicii: TVA datorată sau achitată;
- Achiziției intracomunitare de bunuri: TVA datorată Importului de bunuri: TVA datorată sau achitată

Deducerea TVA **se aplică și** în cazul **operațiunilor scutite cu drept de deducere**, dar numai în situațiile menționate la art. 169.

Dacă sunt utilizate pentru consumul personal sau pentru operațiuni scutite fără drept de deducere, atunci nu există dreptul de deducere a TVA.

În cazul bunurilor imobile ce fac parte din activele societății unei persoane impozabile și utilizate atât în scopul activității economice a persoanei taxabile, cât și pentru uzul său personal, TVA pentru cheltuielile aferente respectivelor bunuri imobile va fi deductibilă în conformitate cu principiile stabilite la articolele 167a, 168, 168a, 169 și 173. TVA este deductibilă numai proporțional cu utilizarea bunurilor în scopurile activității comerciale a persoanei impozabile.

5. Când se poate face deducerea?

Dreptul de a deduce TVA ia naștere în momentul în care **taxa deductibilă devine exigibilă**.

Ca principiu general, faptul generator ia naștere când toate condițiile legale pentru ca TVA să devină exigibilă sunt îndeplinite. Statele membre pot asigura o schemă opțională, astfel încât dreptul de deducere al unei persoane impozabile, a cărei TVA devine exigibilă numai în

---

TVA – Dreptul la deducere: Punctele principale ale cursului iunie 2020/*versiune actualizată după retragerea Regatului Unit, 2019

conformitate cu art. 66(b), să fie amânat până ce TVA pentru bunurile și serviciile furnizate acesteia au fost plătite către furnizor. (Art. 167, 167a).

6. Unde se poate face deducerea?

Dreptul de deducere a TVA aferentă achizițiilor poate fi exercitat numai în statul membru în care a fost efectuată operațiunea taxabilă pentru care s-a perceput TVA.

Prin urmare, **deducerea TVA nu va crea probleme** dacă **persoanei impozabile** i se percepe TVA **în statul membru în care și-a stabilit sediul** sau în care a fost înregistrată în scopuri de TVA.

Exemplu: o persoană impozabilă din statul membru A achiziționează bunuri pentru a le vinde clienților și primește o factură cu TVA. În acest caz, persoana impozabilă poate trimite o cerere de rambursare de TVA în statul membru în care este stabilită. Cu cererea de rambursare respectivă, persoana poate revendica dreptul de deducere a TVA aferentă achizițiilor.

Pentru persoanele impozabile care **nu sunt stabilite în statul membru în care au plătit TVA**, a fost emisă o directivă specială care stabilește reguli pentru rambursarea TVA (directivele 2008/9/CE și 86/560/CEE). Directiva se aplică cererilor de rambursare depuse începând cu 2010.

Pentru mai multe informații, consultați cursul „Rambursarea TVA”.

7. Ce valoare se poate deduce?

Formula de calcul a valorii TVA datorate efectiv autorităților fiscale include TVA deductibile: TVA colectată minus TVA aferentă achizițiilor rezultă valoarea netă datorată sau rambursabilă.

TVA colectată – TVA aferentă achizițiilor = valoarea netă de plată sau de rambursat

TVA colectată = Baza impozabilă a operațiunilor taxate * cota TVA

TVA aferentă achizițiilor = Suma TVA deductibilă

În cazul **furnizării de bunuri sau prestării de servicii**, TVA de plată către administrațiile fiscale înseamnă valoarea netă rezultată din **TVA colectată minus TVA aferentă achizițiilor**.

În cazul **achizițiilor intracomunitare**, cumpărătorul **poate deduce TVA aferentă achizițiilor**. Aceasta înseamnă că poziția fiscală este neutră. Acest sistem asigură că operațiunea este taxată în statul membru în care bunurile sunt consumate sau utilizate.

Exemplu: este trimisă mobilă din Letonia în Lituania. Costul mobilei: 1 000 EUR. Cumpărătorul trebuie să plătească TVA la achiziție. Cota de TVA este de 20%. Cumpărătorul poate să deducă 200 EUR TVA aferentă achizițiilor. În același timp, poate să deducă TVA datorată la

achiziție ca TVA aferentă achizițiilor, care este 200 EUR. Aceasta înseamnă că poziția fiscală este neutră: $1\ 000\ \text{EUR} \times 20\% (200\ \text{EUR}) - 200\ \text{EUR} = 0$.

Cu toate acestea, câteodată cumpărătorul nu are drept de deducere, ceea ce va avea ca rezultat o obligație de plată.

În cazul **importului de bunuri**, cumpărătorul trebuie să plătească TVA la import. În același timp, **poate deduce TVA achitată la import ca TVA aferentă achizițiilor**. (A se reține că dacă importați haine tot veți avea obligația de a plăti TVA la import, însă nu veți avea dreptul la deducere).

Pentru a-și exercita dreptul la deducere, o persoană impozabilă trebuie să aibă sau să dețină un document, cum ar fi o factură sau un document de import, sau să îndeplinească alte formalități (art. 178 descrie condițiile).

În unele situații, deducerea TVA **va trebui să fie ajustată** dacă destinația bunurilor de capital se schimbă într-o anumită perioadă. Ajustarea **se efectuează pe o perioadă minimă de ajustare de cinci ani**, conform Directivei UE privind TVA, sau pentru bunuri imobile, pe o perioadă extinsă decisă de statele membre, dar care nu depășește 20 de ani.

Ajustările ar putea fi necesare în urma unor modificări ale prețurilor sau ale utilizării.

Accesul nerestricționat la cursurile de e-learning este disponibil pe site-ul web EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

A se reține că aceasta este o sinteză rapidă și utilă a celor mai relevante informații din curs. Numai legislația Uniunii Europene publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene este considerată autentică. Comisia nu își asumă nicio responsabilitate sau răspundere cu privire la instruire.